UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1984/104

KARAR NO : 1984/495

ÖZET: Sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin olmayan suçlara ait davanın Adlî Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Mehmet Fethi Özkara, Ahmet Öztürk ve Yavuz Altıntaş

O L A Y : Patlayıcı madde satın almak, nakletmek ve satış ruhsatına haiz olan ve MKE Kurumu Ege Bölgesi Başbayii ve Tarmal Limited Şirketi ortağı bulunan sanık Mehmet Fethi Özkara'nın 1981 yılında Samsun Bölgesinde satılmak üzere Samsun Bölge Başbayii Mustafa Gökçe'ye tahsis edilmiş bulunan baruttan 840 kilogramını, Ankara 'da sanık Yavuz Altıntaş ile birlikte satın alarak, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı ve Ankara Emniyet Müdürlüğü'nden nakliye tezkeresi almaksızın İzmir'e naklettikleri ve sanık Mehmet Fethi Özkara'nın 1982 yılında Elazığ Bölgesine tahsis edilen baruttan 1010 kilogramını Ankara'da, Elazığ Bölge Başbayii Mehmet Can'dan satın alıp, aynı mercilerden izin ve nakliye tezkeresi almaksızın İzmir'e naklettiği, 1982 yılında yine Ankara'da Samsun Bölgesi Başbayii Mustafa Gökçe'den satın aldığı 720 Kg. barutu nakliye ve izin tezkeresi olmadığı halde İzmir'e naklettiği, bu barutları diğer sanıklar Ahmet Öztürkün depoladığı ve Ege Bölgesi'nde sattığı ve böylece sanıklar Mehmet Fethi Özkara ve Ahmet Öztürk'ün birlikte hareket ederek teşekkül vücuda getirdikleri ve satışları yaparken av tezkeresi ve patlayıcı av maddesi tali bayileri olan muhtelif şahıslara satılmış gibi göstererek sahte özel evrak ve sahte fatura düzenledikleri ileri sürülerek, TCK. nun 264/2-4.-son., 64. ve 345. maddelerine göre cezalandırılmaları istemiyle İzmir C. Savcılığınca 3.2.1983 günlü, 1983/1870 sayılı iddianame ile haklarında kamu davası açılmıştır.

2- Sanık Yavuz Altıntaş'ın 1981 yılında sanık Mehmet Fethi Özkara ile birlikte Mustafa Gökçe adlı şahıstan 840 kilo barut satın aldığı ve haklarında dava açılan sanıklara ilişkin suça iştirak ettiği ileri sürülerek TCK.nun 264/2-4-son. ve 64. maddelerine göre cezalandırılması istemiyle İzmir C. Savcılığı'nca 24.3.1983 günlü, 1983/1870 sayılı ek iddianame ile hakkında kamu davası açılmıştır.

İzmir 1. Ağır Ceza Mahkemesi; 30.3.1983 gününde, bu dava dosyalarını birleştirilmesine karar verdikten sonra, 7.4.1983 gününde, 1983/58-113 sayı ile; sıkıyönetim komutanlığının yazıları da nazara alınarak, görevsizlik kararı vermiştir.

İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askerî Mahkemesi; 24.4.1984 gününde, 1984/44-56 sayı ile; TCK.nun 264. maddesini ihlâl suçu 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesinde sayılan suçlardan ise değ atılı suçun av için kullanılan baruta münhasır olup

.../.....

ticari kâr amacına yönelik bulunduğuna ve sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin suçlardan olmadığı görüşü ile görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş ve dava dosyası sıkıyönetim komutanlığı Askerî Savcılığı'nın 11.5.1984 günlü, 1984/14129-8/1-10/B sayılı yazıları ile Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Servet Tüzün'ün Başkanlığında, Y. İsmet Ayer, A. Mazhar Akman, A. Cemal Göğüş, Necati Karakış, Ergun Argon ve Yavuz T. Özgen'in katılmaları ile birlikte yaptığı 24.12.1984 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Fikret Erem'in raporu ile dosyadaki belgeler, okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerinekatılan Yardımcı Durmuş Ganioğlu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Tayfun Ugan'ın Adlî Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonrageregi görüşülüp düşünüldü:

Tetkik konusu suçlar, İzmir İli'nde 20.2.1980'de ilân olunan sıkıyönetimden sonra 1981 ve 1982 yıllarında işlenmiştir.

TCK.nun 345. maddesine giren özel evrakta sahtekarlık suçu sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin suçlardan bulunmadığı gibi, 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesinde sayılan suçlardan da bulunmamaktadır.

TCK.nun 264. maddesi kapsamına giren suç, hernekadar 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesinde sayılan suçlardan ise de; aynı maddenin uygulanabilmesinin önkoşulu olarak eylemin, sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin olup olmadığının ve aynı kanunun 13/b maddesindeki bağlantı koşulunun bulunup bulunmadığının incelenmesi gerekmektedir.

İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Savcılığından celbedilen iddianame örneğinden, sanıklar Mehmet Fethi Özkarar, Ahmet Öztürk ve üç arkadaşı hakkında aynı olaylara ilişkin olarak ve sıkıyönetim yasaklarını ihlâl eyleminden dolayı 18.2.1983 günlü, esas 1983/116, sayılı iddianame ile 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu'nun 16. maddesine göre cezalandırılmaları istemiyle kamu davası açıldığı ve bu davaya bakan İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askerî Mahkemesi'nin 6.6.1983 günlü, 1983/49-96 sayılı ile sanıkların beraatlerine karar verilmiş olduğu ve bu kararında kesinleştiği anlaşılmaktadır.

Bu duruma göre sanıkların eylemleri av malzemesi olarak kullanılan barutun tali derecede bayi olan kişiler adına özel evrak ve sahte fatura düzenlemek suretiyle ticari amaçla satışından ibaret olup; sanıkların yasa dışı bir örgütle ilgileri olduğuna ve anarşik eylemlere katıldıklarına dair dosyada hiçbir bulgu ve kanıt bulunmadığı gibi olayı tamamen ticarî kâr amacına yönelik bulunduğu ve sıkıyönetim yasaklarına aykırı hareket suçundan açılan davanın da, sıkıyönetim askeri mahkemesinde beraat kararı ile sonuçlandı-

.../....

rılmış olması muvacehesinde tetkik konusu suçların, 1402 sayılı Kanunun 15. maddesinde öngörülen sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin olarak işlenmiş olması koşulu gerçekleşmediğinden bu davanın Adlî Yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Bu nedenlerle İzmir 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adlî Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İzmir 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 7.4.1983 günlü, 1983/58-113 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 24.12.1984 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi

Başkan	Üye	Üye	Üye
Servet Tüzün	Y. İsmet Ayer	A. Mazhar Akman	A. Cemal Göğüş

Üye	Üye	Üye
Necati Karakış	Ergun Argon	Yavuz T. Özgen

İ/Ç